

**ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ
ΗΘΙΚΗΣ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ**

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ)

Υπεύθυνη: Ε.-Φ. Πουλάκου-Ρεμπελάκου

**Αν. Καθηγήτρια & Διευθύντρια Εργαστηρίου Ιστορίας της Ιατρικής
Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ**

Διδάσκοντες: Μέλος ΔΕΠ Ιστορίας της Ιατρικής & Επιστημονικοί Συνεργάτες

ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ: Πουλάκου-Ρεμπελάκου Ε.-Φ.: Τέσσερις (4) ώρες διδασκαλίας (οι 2 στο Μουσείο Ιστορίας του ΕΚΠΑ κατά τον Εκπαιδευτικό Περίπατο)

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: 180 ΧΡΟΝΙΑ ΕΚΠΑ- Ο ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΗΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Η επέτειος ως αφορμή για την ιστορική αφήγηση της διαδρομής της Ιατρικής Σχολής σε σχέση με τα γεγονότα της χώρας και την ιστορία της πρωτεύουσας και επισήμανση του κοινωνικού ρόλου των αποφοίτων της .
Ιδιαίτερη αναφορά στις ανθρωπιστικές αρχές που διδάσκονται οι απόφοιτοι

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

-Πότε ιδρύθηκε το ΕΚΠΑ, με ποιο πρότυπο, ποιες αρχές διέπουν τη λειτουργία του και ποιους εκπαιδευτικούς στόχους εξυπηρετούσε;

-Πώς ονομάσθηκε αρχικά το Πανεπιστήμιο Αθηνών; Ποια γεγονότα συνδέονται με τις αλλαγές της ονομασίας του; Γιατί το Πανεπιστήμιο Αθηνών ονομάζεται Εθνικό και Καποδιστριακό; Πότε λειτούργησε η Ιατρική Σχολή στις εγκαταστάσεις στο Γουδί;

-Ποια ήταν τα πρώτα νοσοκομεία της Αθήνας; Τι ήταν η Αστυκλινική; Πώς συνετέλεσαν στην εκπαίδευση των φοιτητών της Ιατρικής το Δημοτικό Βρεφοκομείο, το Οφθαλμιατρείο και το Χημείο;

-Τι γνωρίζετε για τον Διονύσιο Αιγινήτη και τον Θεόδωρο Αρεταίο; Ποια νοσοκομεία ιδρύθηκαν με την παρουσία τους;

-Ποιος ήταν ο πρώτος απόφοιτος και διδάκτορας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και τι γνωρίζετε για τη ζωή και το έργο του;

-Ποια ήταν η πρώτη γυναίκα που γράφτηκε στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και πως την αντιμετώπισαν οι συμφοιτητές της; Κατά τη γνώμη σας, σήμερα οι γυναίκες ιατροί αντιμετωπίζουν προβλήματα στο χώρο εκπαίδευσης ή εργασίας τους;

-Τι ρόλο διαδραμάτισαν στην άσκηση του λειτουργήματος οι απόφοιτοι της Σχολής τότε και τώρα; Υπάρχει συνέχεια και συνέπεια στους στόχους της Σχολής;

ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ: Πουλάκου-Ρεμπελάκου Ε.-Φ.: 2 ώρες διδασκαλίας
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ. Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ. ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ. ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Ιατρική (Μινωικός και Μυκηναϊκός πολιτισμός, Ομηρικά Έπη, Ελληνική Μυθολογία). Η διαχρονικότητα και παγκοσμιότητα της Αρχαίας Ελληνικής Ιατρικής. Η συμβολή της Ελληνικής Μυθολογίας στη διαμόρφωση της ιατρικής ορολογίας. Η Ελληνική γλώσσα ως συνδιαμορφωτής της ιατρικής ορολογίας.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

-Τι γνωρίζετε για την άσκηση της ιατρικής καθώς και για το επίπεδο προσωπικής και δημόσιας υγιεινής κατά τη Μινωική και κατά τη Μυκηναϊκή περίοδο;

-Είναι δυνατόν ο Όμηρος να ήταν ιατρός και γιατί υποστηρίζεται η άποψη αυτή;

-Τι γνωρίζετε για τους μάντεις ιερείς και τα ιερά τους (Μελάμπους, Αμφιάραος, Τροφώνιος) και τι για τον Κένταυρο Χείρωνα;

-Ποια η σχέση των θεών του Ολύμπου με την Ιατρική και πώς η Ελληνική Μυθολογία έχει επηρεάσει την ανατομική και την κλινική ορολογία στην Ελληνική και την Αγγλική γλώσσα; (παραδείγματα)

-Ποια η συμβολή της Ελληνικής γλώσσας στη ιατρική ορολογία;

ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ: Πουλάκου-Ρεμπελάκου Ε.-Φ.: 2 ώρες διδασκαλίας
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΙΑΤΡΙΚΗ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΛΑΩΝ (ΑΙΓΥΠΤΟΣ, ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ, ΙΝΔΙΑ, ΚΙΝΑ). ΠΡΟΚΟΛΟΜΒΙΑΝΟΙ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΘΥΣΙΕΣ. CROSS OVER ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΟΣΜΟΥ-ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ (ΣΥΦΙΛΗ)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Εισαγωγή στην Ιστορία των νόσων στην περίοδο έλλειψης γραπτών μαρτυριών. Ιατρική του πρωτόγονου ανθρώπου και των αρχαίων λαών. Ανθρωποθυσίες και δοξασίες. CROSS OVER Παλαιού και Νέου Κόσμου και βιολογικές επιπτώσεις.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

-Τι γνωρίζετε για τις πρακτικές των πρωτόγονων λαών και ποιες έχουν επιβιώσει μέχρι σήμερα (επωδές, εξορκισμοί, περιάπτα, χάντρες, περιτομή, νυμφοτομή, δερματοστιξία, body piercing);

-Κύρια χαρακτηριστικά της Αιγυπτιακής Ιατρικής (ιατρικοί πάπυροι, μούμιες, εικαστικά ευρήματα, κείμενα)

-Τι γνωρίζετε για την Ασσυρο-Βαβυλωνιακή Ιατρική (πηγές και κύρια χαρακτηριστικά); Τι γνωρίζετε για τον κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας του Hammurabi;

-Τι γνωρίζετε για την Εβραϊκή Ιατρική (πηγές και κύρια χαρακτηριστικά); Ποια είναι η πιο γνωστή επέμβαση της Εβραϊκής Ιατρικής; Ποια τα στοιχεία Ηθικής και Δεοντολογίας στην Ιατρική της Βίβλου;

-Επιδράσεις της Ινδικής ιατρικής στη σημερινή φιλοσοφία και καθημερινή πρακτική. Ποιες θεραπευτικές τεχνικές των Αρχαίων Ινδών χρησιμοποιούνται σήμερα και εκτός Ινδίας;

-Ποια θεραπευτική τεχνική των Αρχαίων Κινέζων χρησιμοποιείται σήμερα και εκτός Κίνας;

-Τι γνωρίζετε για την Προκολομβιανή Ιατρική (πηγές και κύρια χαρακτηριστικά); Τι γνωρίζετε για τις ανθρωποθυσίες στους Προκολομβιανούς πολιτισμούς;

-Πώς εξηγείται το CROSS OVER Παλαιού και Νέου Κόσμου και ποιες οι ιατρικές επιπτώσεις του;

-Πότε εμφανίστηκε η σύφιλη στην Ευρώπη και πώς έφθασε; Ποιος ήταν ο υπεύθυνος για τη νόσο παθογόνος μικροοργανισμός; Γιατί η νόσος ονομάστηκε «σύφιλη» και από ποιον;

ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ: Πουλάκου-Ρεμπελάκου Ε.-Φ.: 2 ώρες διδασκαλίας
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΣΚΛΗΠΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ. ΑΠΟ ΤΑ ΑΣΚΛΗΠΕΙΑ ΣΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ. ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ, ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΣ. ΣΧΕΣΗ ΙΑΤΡΟΥ-ΑΣΘΕΝΟΥΣ. «ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΜΕΝΟΣ ΑΣΘΕΝΗΣ». ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΜΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ.
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Ο Θεός-σύμβολο της αρχαίας Ελληνικής Ιατρικής και τα Ασκληπιεία του ως πρωτοπόρα νοσηλευτικά ιδρύματα. Οι εξελίξεις των Ασκληπιείων σε σημερινά νοσοκομεία. Ιστορία των νοσοκομείων. Ιδιαίτερη μνεία στα

παιδιατρικά νοσοκομεία και το χειρισμό ανηλίκων και ενηλίκων ασθενών από το επιστημονικό προσωπικό.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

-Τι γνωρίζετε για τον Ασκληπιό και την οικογένειά του; Από πού προέρχεται το όνομα του Ασκληπιού και τα ονόματα των μελών της οικογένειάς του;

-Τα σύμβολα του Ασκληπιού είναι η ράβδος και ο όφις. Τι ερμηνείες αποδίδονται σε αυτούς τους συμβολισμούς;

-Τι ήταν τα Ασκληπιεία; Ποιες οι διαδικασίες προσέλευσης, παραμονής και θεραπείας των ασθενών που τα επισκέπτονταν;

-Αναφέρετε τα πιο γνωστά Ασκληπιεία της αρχαιότητας (εντός και εκτός ελληνικών συνόρων) και πόσο διήρκεσε η λατρεία του Ασκληπιού;

-Πως επέδρασαν οι Πυθαγόρειοι φιλόσοφοι στην εξέλιξη της Ιατρικής και ειδικά στην Ιπποκρατική Ιατρική; Ποια η συμβολή του Αλκμαίωνα του Κροτωνιάτη;

-Πορεία των νοσοκομείων στο χρόνο. Εξελίξεις και αλλαγές στο ρόλο της ενδονοσοκομειακής νοσηλείας. Σύγχρονα νοσοκομεία, κατασκευή και φιλοσοφία. Παιδιατρικά νοσοκομεία.

-Ποιες πρέπει να είναι οι σχέσεις επιστημονικού προσωπικού και νοσηλευομένων και γενικά η σχέση ιατρού-ασθενούς;

-Πώς αντιμετωπίζεται το σύγχρονο φαινόμενο του «πληροφορημένου ασθενούς»;

-Ποιες παράμετροι πρέπει να διέπουν τη δομή και λειτουργία ενός παιδιατρικού νοσοκομείου;

ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ: Πουλάκου-Ρεμπελάκου Ε.-Φ.: 4 ώρες διδασκαλίας

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΙΠΠΟΚΡΑΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ. ΗΘΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ ΣΤΟΝ ΙΠΠΟΚΡΑΤΙΚΟ ΟΡΚΟ. Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥΣ ΤΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΔΙΕΘΝΩΣ. ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΕΣ ΤΗΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΜΕ ΘΕΜΑΤΑ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ. Ο ΙΔΑΝΙΚΟΣ ΙΑΤΡΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΙΠΠΟΚΡΑΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ. ΕΥΘΑΝΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ. ΑΜΒΛΩΣΕΙΣ (ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ), ΠΑΡΑΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ. ΗΘΙΚΑ ΔΙΛΗΜΜΑΤΑ (ΒΙΑΣΜΟΙ, ΑΙΜΟΜΙΞΙΕΣ). ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΚΑΙ ΔΙΛΗΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποιες είναι οι διαχρονικές αρχές του έργου του Πατέρα της επιστημονικής Ιατρικής Ιπποκράτη;
- Τι γνωρίζετε για τον Ιπποκράτη; (βασικά βιογραφικά στοιχεία) και ποιοι μύθοι υπάρχουν για τη ζωή του;
- Ποιες μαρτυρίες δύο μεγάλων φιλοσόφων υπάρχουν για τον Ιπποκράτη;
- Τι εννοούμε με τον όρο «Ιπποκρατική Συλλογή», πότε και πού συγκροτήθηκε και ποιους ιατρικούς κλάδους καλύπτει;
- Ποιες μεθόδους κλινικής εξέτασης χρησιμοποιούσε ο Ιπποκράτης και ποιές οι ομοιότητες με τις σημερινές; Τι γνωρίζετε για την θεωρία των «τεσσάρων χυμών»; Ποιοι όροι στη σημερινή νοσολογία έχουν το όνομά του;
- Τι είναι οι Ιπποκρατικοί Αφορισμοί; Τι αναφέρει ο πρώτος και τι ο τελευταίος και πόσο δεοντολογικά μηνύματα απηχούν σήμερα;
- Ποιες είναι οι απαγορεύσεις του Ιπποκρατικού Όρκου και είναι σε ισχύ σήμερα;
- Ευθανασία και διαχρονικές απόψεις. Πού ισχύει σήμερα;
- Αμβλώσεις και Εκκλησία; Αμβλώσεις και Πολιτεία; Ποια ηθικά διλήμματα προκύπτουν σε ορισμένες περιπτώσεις; (βιασμοί, αιμομιξίες)
- Ποια διλήμματα προκύπτουν από την τήρησή του Ιατρικού απορρήτου;
- Ποιες πραγματείες της Ιπποκρατικής Συλλογής ασχολούνται αποκλειστικά με θέματα Ηθικής και Δεοντολογίας;

ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ: Πουλάκου-Ρεμπελάκου Ε.-Φ.: 4 ώρες διδασκαλίας

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΝΗ ή ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ. ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΤΟΛΕΜΑΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΝΑΤΟΜΩΝ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΩΝ ΑΝΑΤΟΜΩΝ. ΓΑΛΗΝΟΣ ΚΑΙ ΣΤΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ. ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ ΙΑΤΡΟΙ ΚΑΙ ΙΕΡΑ ΕΞΕΤΑΣΗ. ΑΠΟ ΤΗ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΥΦΑΡΜΑΚΙΑ. ΜΙΘΡΙΔΑΤΙΣΜΟΣ. ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ. PLACEBO ΚΑΙ NOCEBO EFFECT. ΕΘΙΣΜΟΣ ΣΕ ΟΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΛΚΟΟΛ, ΑΠΕΞΑΡΤΗΣΕΙΣ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Η μετάβαση από την Αρχαία Ελληνική Ιατρική στη Ρωμαϊκή και η διαμόρφωση της Ελληνορωμαϊκής Ιατρικής με κυρίαρχη μορφή το Γαληνό. Η στασιμότητα του Μεσαίωνα και ο τρόμος της Ιεράς Εξέτασης. Οι πρωτοπόροι της επιστήμης. Οι βάσεις της Φαρμακολογίας κατά την Ελληνο-Ρωμαϊκή

εποχή. Μιθριδατισμός στην Ιατρική και την Κοινωνιολογία. Εθισμός σε ουσίες και αλκοόλ, απεξαρτήσεις.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

-Ποια η συμβολή των Πτολεμαίων στην ελεύθερη εκτέλεση ανατομών και η σημασία της; Ποιες οι θρησκευτικές και φιλοσοφικές απόψεις για το θέμα των ανατομών;

-Ποιοι είναι οι κυριότεροι εκπρόσωποι της Ιατρικής Σχολής της Αλεξάνδρειας, τι γνωρίζετε για το έργο τους και πώς οι ερευνητικές τους παρατηρήσεις συνέβαλαν στην εξέλιξη της Ιατρικής;

-Τι σημαίνει στην φαρμακολογία ο όρος «μιθριδατισμός»; Πιστεύετε ότι σήμερα χρησιμοποιούμε κάτι αντίστοιχο στην κλινική πράξη; Τι σημαίνει «κοινωνικός μιθριδατισμός»;

-Τι γνωρίζετε για τον Ασκληπιάδη τον Βιθυνό και τις πρώτες ανθρωπιστικές απόψεις του για την αντιμετώπιση των ψυχικώς πασχόντων;

-Ποιας ιατρικής ειδικότητας θεωρείται θεμελιωτής ο Σωρανός ο Εφέσιος και τι γνωρίζετε για το έργο του; Ποιες οι απόψεις του για την αντισύλληψη και τις εκτρώσεις;

- Τι γνωρίζετε για την θηριακή; Δηλητηριάσεις ως εγκληματικές πράξεις. Ποιος είναι ο σπουδαιότερος Έλληνας φαρμακολόγος που έζησε στην Αρχαία Ρώμη και γιατί το έργο του έχει ιδιαίτερη αξία ακόμη και σήμερα;

-Γιατί ο Γαληνός θεωρείται ο σπουδαιότερος ιατρός μετά τον Ιπποκράτη και πώς εξηγείται η μακραίωνη επιβίωση των απόψεών του; Τι γνωρίζετε για τη ζωή του;

- Γιατί θεωρείται ο Γαληνός Πατέρας της Πειραματικής Φυσιολογίας; Ποια λάθη του Γαληνού στην Ανατομία επέζησαν για 14 αιώνες και ποιος τα διόρθωσε;

-Ποιες είναι οι απόψεις του για τη θεωρία των τεσσάρων χυμών και σε τι διακρίνει τις ιδιοσυγκρασίες των ανθρώπων;

-Γαληνός και Μονοθεϊστικές θρησκείες. Ποιος ο ρόλος της Ιεράς Εξέτασης; Γιατί πρωτοπόροι ιατροί αντιμετώπισαν τον δια πυράς θάνατο;

-Τι γνωρίζετε για την ιστορία του αλκοολισμού; Τι γνωρίζετε για την ιστορία των ναρκωτικών;

- Τι γνωρίζετε για: Placebo και placebo. Πολυφαρμακία και κατάχρηση φαρμακευτικών ουσιών. Εθισμό σε ουσίες και αλκοόλ. Απεξαρτήσεις.

ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ: Πουλάκου-Ρεμπελάκου Ε.-Φ.: 2 ώρες διδασκαλίας
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΕ ΠΕΙΡΑΜΑΤΑ ΕΠΙ ΖΩΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΩΝ. ΕΘΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΑΠΕΞΑΡΤΗΣΕΙΣ

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Ιστορία των πειραμάτων. Ηθικά διλήμματα στα experimental models. Φοιτητές ιατρικής vs Κινημάτων ακτιβιστριών.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

-Ποιες είναι οι αρχές που πρέπει να διέπουν τη χρήση πειραματόζωων;

-Τι γνωρίζετε για τα επιστημονικά πειράματα σε ζώα;

-Ποιες υπήρξαν οι αντιδράσεις των φιλόζωων και οι κινητοποιήσεις των φοιτητών της Ιατρικής;

-Τι γνωρίζετε για τα πειράματα σε ανθρώπους;

ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ: Πουλάκου-Ρεμπελάκου Ε.-Φ.: 2 ώρες διδασκαλίας
(και Ομότιμος Καθηγητής Ψυχιατρικής Δ. Πλουμπίδης)

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΤΙΓΜΑ ΤΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΝΟΣΟΥ. ΑΣΥΛΛΑ ΚΑΙ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΣΘΕΝΩΝ. ΑΠΟΨΕΙΣ PHILIPPE PINEL ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ. ΑΠΟ-ΑΣΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Ιστορία της Ψυχιατρικής. Ασκληπιάδης και Σωρανός. Μεσαιωνικά Ψυχιατρεία. Σύγχρονης Ψυχιατρική. Από-ασυλοποίηση.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

-Ποια η συμβολή του Ασκληπιάδη και του Σωρανού στις μεθόδους περίθαλψης ψυχικά άρρωστων;

-Ποια η κατάσταση των ψυχικά άρρωστων στα Μεσαιωνικά και Νεότερα χρόνια;

--Ποιος θεμελίωσε την Ψυχιατρική και γιατί θεωρήθηκε ο σωτήρας των ψυχικά ασθενών; Αντιμετώπιση των ψυχικά ασθενών. Η ψυχική νόσος ως στίγμα. Από ποια επανάσταση αντλούσε τις ανθρωπιστικές αρχές του;

-Αποτελούσε η ψυχική νόσος στίγμα ατομικό και οικογενειακό και συνεχίζει σήμερα;

-Ποιοι οι ιστορικοί σταθμοί στη δημιουργία ψυχιατρείων.

Ποιες είναι οι τάσεις της σύγχρονης Ψυχιατρικής και ποιοι οι στόχοι της απο-
ασυλοποίησης;

**ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ: Πουλάκου-Ρεμπελάκου Ε.-Φ.: Τέσσερις (4) ώρες
διδασκαλίας**

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΑΤΡΙΚΗ, ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ
ΙΑΤΡΙΚΗ. ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ ΚΑΙ ΙΔΡΥΣΗ ΕΥΑΓΓΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ.
ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑ. ΤΟ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ. ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΟΨΕΙΣ ΤΗΣ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ ΣΕ ΑΝΑΤΟΛΗ ΚΑΙ ΔΥΣΗ. ΜΕΤΑΔΟΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΜΕΣΩ ΑΡΑΒΙΚΗΣ
ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΩΝ ΤΗΣ. Η «ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ»
ΤΟΥ ΜΑΪΜΟΝΙΔΗ ΚΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΙΠΠΟΚΡΑΤΙΚΟ ΟΡΚΟ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Οι τρεις όψεις της Μεσαιωνικής Ιατρικής και οι
επιδράσεις του Βυζαντίου τόσο στη Μεσαιωνική Δύση όσο και στον Αραβικό κόσμο.
Ο Χριστιανισμός και οι επιδράσεις του στην ιατρική. Φιλανθρωπία και ευαγή
ιδρύματα, Βυζαντινό νοσοκομείο. Μετάδοση της Αρχαίας Ελληνικής και Βυζαντινής
Ιατρικής στη Δύση μέσω των Αραβικών μεταφράσεων. Μαϊμονίδης και η Προσευχή
του.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

-Ποιος θεσμός καθιερώθηκε στη Βυζαντινή εποχή; Αναφέρετε τα κυριότερα
νοσηλευτικά ιδρύματα στο Βυζάντιο. Αναφέρατε τις κυριότερες διαφορές του
Βυζαντινού νοσοκομείου από εκείνο του Δυτικού Μεσαίωνα.

-Ποια είναι, κατά τη γνώμη σας, η συμβολή του Βυζαντινής ιατρικής στην εξέλιξη της
επιστήμης;

-Τι γνωρίζετε για τη θαυματουργική ιατρική και ποιες οι προεκτάσεις της στη
σημερινή πραγματικότητα;

-Ποια είναι η πιο σημαντική συνεισφορά της Αραβο-ισλαμικής ιατρικής και τι
γνωρίζετε για τη Σχολή του Γκοντισαπούρ;

-Τι γνωρίζετε για την Προσευχή του Ιατρού του Μαΐμονίδη και ποιες οι ομοιότητες και οι διαφορές από τον Ιπποκρατικό Όρκο.. Ποια είναι η κύρια συμβολή του καθενός στην ιατρική;

ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ: Πουλάκου-Ρεμπελάκου Ε.-Φ.: Δύο (2) ώρες διδασκαλίας

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΥΤΙΚΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ (ΜΟΝΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΑΪΚΗ). ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΙΔΗΜΙΕΣ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΑ, ΜΑΣΤΙΓΕΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑΣ Ι: ΠΑΝΩΛΗ. ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΤΩΝ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ. ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΡΑΝΤΙΝΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΜΟΚΑΘΑΡΤΗΡΙΑ. ΙΔΡΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ. ΣΗΜΕΡΙΝΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ ΜΕ ΜΑΚΡΑΙΩΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Μοναστηριακή ιατρική. Μεγάλες επιδημίες του Μεσαίωνα και Μαύρος Θάνατος. Ερμηνείες των επιδημιών. Λοιμοκαθαρτήρια και προληπτικά μέτρα. Η ίδρυση των πρώτων πανεπιστημίων.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

-Τι γνωρίζετε για το μοναστήρι του Montecassino και γιατί η μοναστική ιατρική θεωρείται τόσο σημαντική; -Ποια ήταν τα πρώτα νοσοκομεία στη Μεσαιωνική Δύση και τι αποδεικνύει τη μοναστηριακή τους προέλευση;

-Ποια ήταν η πρώτη Ιατρική Σχολή που ιδρύθηκε στον Δυτικό Μεσαίωνα και τι γνωρίζετε για το Σαλέρνιο Σύστημα Υγείας;

-Πώς μεταφέρθηκαν τα βιβλία της Αρχαίας Ελληνικής ιατρικής στα Λατινικά;

-Ποια ήταν τα πρώτα πανεπιστήμια που ιδρύθηκαν στην Ευρώπη; Αναφέρετε τα σπουδαιότερα από όσα λειτουργούν μέχρι σήμερα. Τι σημαίνει ο όρος «universitas»;

-Ποιες ήταν οι μεγαλύτερες επιδημίες που έπληξαν την ανθρωπότητα κατά τον Μεσαίωνα; Τι γνωρίζετε για τον Μαύρο Θάνατο; Ποιες οι απόψεις για την αιτία του Μαύρου Θανάτου και σε τι μεθόδους κατέφευγαν όσοι έζησαν την εποχή εκείνη;

-Τι σημαίνει ο όρος «καραντίνα»; Πότε και γιατί πρωτο-χρησιμοποιήθηκε; Είναι σήμερα σε εφαρμογή;

ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ: Πουλάκου-Ρεμπελάκου Ε.-Φ.: 2 ώρες διδασκαλίας
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΜΑΣΤΙΓΕΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑΣ ΙΙ: ΛΕΠΡΑ, ΛΕΠΡΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ. Η ΝΟΣΟΣ ΩΣ ΣΤΙΓΜΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ. ΣΠΙΝΑΛΟΓΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ. ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Η διαχρονική ιστορία μιας νόσου-μάστιγας ως υπόδειγμα μη ανθρωπιστικής αντιμετώπισης και στίγματος. Παραδείγματα.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

-Τι γνωρίζετε για την ιστορία της λέπρας; Από πότε αντιμετωπίζονταν οι άρρωστοι με απομόνωση; Ως τι τους θεωρούσε η Εκκλησία και η Πολιτεία;

-Τι γνωρίζετε για τα λεπροκομεία της Ευρώπης;

-Μέχρι πότε ήταν ανίατη; Ποια υπήρξε η οριστική της θεραπεία;

-Τι γνωρίζετε για τη Σπιναλόγκα;

-Ποιες αρχές Δεοντολογίας δεν εφαρμόστηκαν στην περίπτωση της λέπρας ως προς τους ασθενείς και τους συγγενείς τους;

ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ: Πουλάκου-Ρεμπελάκου Ε.-Φ.: 4 ώρες διδασκαλίας
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΑΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ (ΚΑΤΑ ΤΟ 16^ο, 17^ο και 18^ο ΑΙΩΝΑ). ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΟΥ ΣΤΑ ΕΜΒΟΛΙΑ.

Τέσσερις (4) ώρες διδασκαλίας (Οι 2 διδάσκονται στην επίσκεψη στο Μουσείο Προπλάσμάτων στο Νοσοκομείο «Συγγρού» και αφορούν τα Αφροδίσια νοσήματα και την ιστορία τους)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Η Αναγέννηση ως πολιτιστικό γεγονός στην τέχνη και την επιστήμη. Μεγάλες μορφές της Ιατρικής. Οι θεμέλιοι λίθοι της Ανατομίας και της φυσιολογίας.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

-Τι γνωρίζετε για τη ζωή και το ανατομικό έργο του Leonardo da Vinci;

-Τι γνωρίζετε για τη ζωή και το έργο του Βεζάλιου; Ποιο είναι το σύγγραμμά του και γιατί θεωρείται ακρογωνιαίος λίθος για την εξέλιξη της ιατρικής;

-Ποιος τελειοποίησε το μικροσκόπιο, σχεδόν στη μορφή που το γνωρίζουμε σήμερα, και ποιες ήταν οι πρώτες του παρατηρήσεις;

-Ποιος περιέγραψε την κυκλοφορία του αίματος και σε ποιο σύγγραμμα; Τι γνωρίζετε για τη ζωή και το έργο του;

-Γιατί ο Βεζάλιος και ο Χάρβεϊ αντιμετώπισαν τόσες αντιδράσεις στην αναγνώριση των θεωριών τους;

-Ποιες ήταν οι κυριότερες κλινικές περιγραφές του Thomas Sydenham και γιατί θεωρείται ο «Άγγλος Ιπποκράτης»; Γιατί κάποιοι μεγάλοι ιατροί λαμβάνουν τον τίτλο του «Ιπποκράτη» (Ολλανδού, Καναδού κλπ); Ποιες Ιπποκρατικές αξίες μοιράζονται με τον Ιπποκράτη;

-Πώς οδηγήθηκε ο Edward Jenner στην ανακάλυψη του εμβολιασμού εναντίον της ευλογιάς; Κρίνετε σημαντική την συνεισφορά του στην ιατρική; Γνωρίζετε αν το συγκεκριμένο νόσημα υπάρχει ακόμη; Τι γνωρίζετε για το έργο των Ελλήνων πρωτοπόρων του ευλογιασμού, Εμμανουήλ Τιμόνη και Ιάκωβου Πυλαρινού;

ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ: Πουλάκου-Ρεμπελάκου Ε.-Φ.: 2 ώρες διδασκαλίας

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΤΑ ΤΟ 19^ο ΑΙΩΝΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Ο αιώνας που άνοιξε το δρόμο στις σύγχρονες ανακαλύψεις. Η πορεία της Ευρωπαϊκής Ιατρικής και η ανατολή της Αμερικανικής. Οι πρωτοπόροι της Ανθρωπιστικής Ιατρικής (Henri Dunant, Florence Nightingale). Ιστορία του triage.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

-Ποιος ανακάλυψε το στηθοσκόπιο; Γιατί ονομάστηκε έτσι; Ποια ήταν η πηγή έμπνευσής του;

-Τι γνωρίζετε για τη ζωή και το έργο του Louis Pasteur; Γιατί το έργο του Louis Pasteur θεωρείται τόσο σημαντικό; Ποιες είναι οι κυριότερες ανακαλύψεις του που συνέβαλλαν καθοριστικά στην βελτίωση του βιοτικού μας επιπέδου αλλά και στην πρόοδο της ιατρικής;

-Τι γνωρίζετε για τα Ινστιτούτα Pasteur και τι για τους επιφανέστερους μαθητές του Louis Pasteur;

-Ο Dominique Larrey εκτός από την τραυματολογία, εισήγαγε τα ασθενοφόρα για την μεταφορά των ασθενών αλλά και το σύστημα διαλογής «trriage» που χρησιμοποιείται

σήμερα στην Επείγουσα Ιατρική. Τι γνωρίζετε για τα παραπάνω; Ποιες δεοντολογικές αρχές διέπουν το σύγχρονο triage;

-Ποια νοσήματα και ποιους όρους εισήγαγε στη σύγχρονη ιατρική ο θεμελιωτής της κυτταροπαθολογίας Rudolf Virchow; Πώς συνδέεται ο Rudolf Virchow με το Πανεπιστήμιο Αθηνών και ποια η σχέση του με τον αρχαιολόγο Ερρίκο Σλήμαν;

-Τι γνωρίζετε για τη ζωή και το έργο του Robert Koch; Ποια η συμβολή του Robert Koch στον αγώνα κατά της φυματίωσης;

-Ποιος ανακάλυψε τις ακτίνες X και τι γνωρίζετε για τη ζωή και το έργο του;

-Ποιος εισήγαγε τα ελαστικά γάντια στο χειρουργείο το 1890; Ποιο ήταν το κίνητρο που τον οδήγησε στο να χρησιμοποιήσει πρώτος ελαστικά γάντια; Ποια επέμβαση φέρει το όνομά του;

-Τι σημαίνει ασηψία και τι αντισηψία; Ποια εισήγαγε ο Joseph Lister και ποια ο Ignaz Semmelweis;

-Ποιοι είναι οι τέσσερις συντελεστές στην ανακάλυψη της αναισθησίας; Πού και πότε έγινε παγκόσμια η πρώτη επέμβαση με χρήση αναισθησίας; Γνωρίζετε ποιος εισήγαγε την αναισθησία με χλωροφόρμιο;

-Τι γνωρίζετε για τον Κάρολο Δαρβίνο και τη θεωρία του; Ποια η σχέση Δαρβινισμού και Εκκλησίας; Ποιες οι αντιδράσεις κατά τη διδασκαλία της θεωρίας του;

-Ποιος θεωρείται ο «Πατέρας της Νευρολογίας», ποιο το έργο του και ποιοι οι σπουδαιότεροι μαθητές του; Ποια η σχέση του με τον Sigmund Freud;

-Ποια είναι η σπουδαιότερη φυσιognωμία στην ιστορία της νοσηλευτικής και για ποιο λόγο κρίνεται το έργο της σημαντικό; Η σημασία της εκπαίδευσης νοσηλευτριών.

-Ποιος ίδρυσε τον Ερυθρό Σταυρό και ποιοι λόγοι τον οδήγησαν σε αυτή την απόφαση; Ποια η σημερινή προσφορά του Ερυθρού Σταυρού; Ανθρωπιστικές αρχές στη σημερινή εποχή και ρόλος του Ερυθρού Σταυρού.

ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ: Πουλάκου-Ρεμπελάκου Ε.-Φ.: Δύο (2) ώρες (και επιστημονικοί συνεργάτες: Μ. Καραμάνου)

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΜΑΣΤΙΓΕΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑΣ ΙΙΙ: ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Ιστορία της φυματίωσης. Φυματίωση και κοινωνία. Στίγμα των πασχόντων. Σανατόρια και κοινωνική απομόνωση. Νοσοκομείο «Σωτηρία» (ίδρυση και λειτουργία). Απεικόνιση της νόσου σε Τέχνη και Λογοτεχνία.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Από πότε είναι γνωστή η νόσος και ποιος την ονόμασε;
- Ποιος ανακάλυψε το αίτιο και τη φυματίνη;
- Τι είναι ένα σανατόριο και ποιες οι θεραπευτικές του μέθοδοι;
- Ποιος ανακάλυψε τη θεραπεία της και πώς συνεχίζεται μέχρι σήμερα;

ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ: Πουλάκου-Ρεμπελάκου Ε.-Φ.: Τέσσερις (4) ώρες διδασκαλίας (και επιστημονικοί συνεργάτες Κ. Τσιάμης, Μ. Καραμάνου, Α.Ι. Μυλωνάς)

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 20^ο ΑΙΩΝΑ

Τέσσερις (4) ώρες διδασκαλίας

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Ο σημαντικότερος αιώνας με τις μεγαλύτερες ανακαλύψεις στην Ιστορία της ανθρωπότητας. Οι βραβεύσεις με Νόμπελ Ιατρικής-Φυσιολογίας αποτελούν ένα μακρύ κατάλογο επιτευγμάτων όσων δεν πραγματοποιήθηκαν όλους τους προηγούμενους αιώνες. Ο Alexis Carrel και οι ιδέες του περί ευγονικής. Αρχές Ηθικής και δεοντολογίας στις μεταμοσχεύσεις. Ψυχανάλυση. Εμβόλιο πολιομυελίτιδας. Αντιεμβολιαστικό κίνημα. Διαδίκτυο και άκριτες υιοθετήσεις διαγνώσεων και θεραπειών. Κίνδυνοι από την παραπληροφόρηση ατομικοί και δημόσιοι.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι σημαίνουν τα αρχικά του γνωστού εμβολίου Β.С.С.; Για την προφύλαξη ποιου νοσήματος χρησιμοποιείται;
- Ποιος ανακάλυψε τις ομάδες αίματος και τον παράγοντα Rhesus; Τι γνωρίζετε για τη ζωή και το έργο του;

-Τι γνωρίζετε για τη ζωή του Alexis Carrel και το έργο του στη χειρουργική και τις μεταμοσχεύσεις; Ποιο έργο του αναφέρεται σε θέματα Ηθικής και Δεοντολογίας; Ποιες κατηγορίες τον βάρυναν;

-Παρά τη σπουδαιότητα του έργου του, ο Carrel κατακρίθηκε για ιδέες περί ευγονικής. Κατά τη γνώμη σας η σημερινή ιατρική, στην προσπάθεια της για το βέλτιστο, εφαρμόζει έστω και ασυνείδητα την «ευγονική»;

-Ποιος πραγματοποίησε την πρώτη επιτυχή μεταμόσχευση καρδιάς και πού; Αρχές Ηθικής και Δεοντολογίας στις μεταμοσχεύσεις.

-Τι γνωρίζετε για τη ζωή και το έργο του Harvey Cushing; Ποια η σχέση του με τη συγγραφή βιογραφιών και την Ιστορία της Ιατρικής; Γιατί ο Harvey Cushing θεωρήθηκε ο θεμελιωτής της σύγχρονης Νευροχειρουργικής;

-Ποιοι είναι οι τέσσερις βασικοί εισηγητές της δομής του DNA; Γιατί η τέταρτη δε μοιράστηκε το Nobel μαζί τους; Ποιο το θρίλερ της «κλεμμένης φωτογραφίας»;

-Ποιοι είναι οι τέσσερις συντελεστές στην ανακάλυψη της ινσουλίνης που χρησιμοποιείται ακόμη και σήμερα για τη θεραπεία του σακχαρώδους διαβήτη; Ποιοι από αυτούς πήραν Nobel; Πότε και πού έγινε η ανακάλυψη;

-Τι γνωρίζετε για τον Sigmund Freud; Ποιο είναι το πρώτο έργο του; Ποιες είναι οι αρχές της Ψυχανάλυσης, σύμφωνα με τον Sigmund Freud; Ποιες περιπέτειες είχε για τη ζωή του η Εβραϊκή καταγωγή του και ποια η βοήθεια Ελληνίδας μαθήτριάς του στη διάσωσή του;

-Που βασίστηκε η ψυχαναλυτική θεωρία του Sigmund Freud; Ποιοι ψυχιατρικοί όροι που εισήγαγε έχουν ελληνική προέλευση;

-Τι γνωρίζετε για το εμβόλιο της πολιομυελίτιδας; Ποιοι οι συντελεστές των δυο τύπων εμβολίου και τι γνωρίζετε για αυτούς; Τι χορηγείται σήμερα;

-Αντιεμβολιαστικό κίνημα και χρήσεις του διαδικτύου. Επιπτώσεις στην υγεία από την υιοθέτηση μη επιστημονικά τεκμηριωμένων απόψεων. Κίνδυνοι επανεμφάνισης νοσημάτων που θεωρούνται σπάνια.

-Ιατρική και διαδίκτυο. Ποιες οι συνέπειες από τον εθισμό και τις άκριτες υιοθετήσεις ιατρικών συμβουλών; Ποιοι οι κίνδυνοι, ατομικοί και δημόσιοι;

ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ: Πουλάκου-Ρεμπελάκου Ε.-Φ.: 2 ώρες διδασκαλίας
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ.
ΤΟΚΕΤΟΙ ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ. ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗ ΤΕΚΝΟΠΟΙΑ.
ΦΕΡΟΥΣΑ ΚΑΙ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΗ ΜΗΤΕΡΑ. ΕΠΙΛΟΓΗ ΦΥΛΟΥ, ΓΟΝΙΔΙΩΜΑ,
ΒΛΑΣΤΟΚΥΤΤΑΡΑ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Ιστορία των Μαιευτηρίων της Αθήνας (Αλεξάνδρα και Έλενας). Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή. Παρένθετη μητέρα. Ηθικά διλήμματα. Γονιδίωμα. Βλαστοκύτταρα.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Πώς διεξάγονταν οι τοκετοί άλλοτε και τώρα;
- Ποια είναι τα δημόσια μαιευτήρια της Αθήνας και τι γνωρίζετε για αυτά;
- Ποια ηθικά διλήμματα προκύπτουν από την υποβοηθούμενη τεκνοποιία;
- Τι γνωρίζετε για την τακτική διαφύλαξης βλαστοκυττάρων;
- Τι γνωρίζετε για το πρώτο παιδί που γεννήθηκε με εξωσωματική γονιμοποίηση (Louise Brown) και την ιστορία της;
- Ποιοι συνετέλεσαν στο επίτευγμα της πρώτης εξωσωματικής γονιμοποίησης;

ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ: Πουλάκου-Ρεμπελάκου Ε.-Φ.: 4 ώρες διδασκαλίας

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ελληνική και Παγκόσμια Ιατρική.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Η Νεότερη Ελληνική Ιατρική και τα επιτεύγματά της από τη δημιουργία του Ελληνικού Κράτους. Ο ρόλος των ευεργετών στη δημιουργία και τη λειτουργία του ΕΚΠΑ. Η δημιουργία νοσοκομείων. Η δράση των Ελλήνων ιατρών της Διασποράς. Μετεκπαιδύσεις Ελλήνων φοιτητών. Συμβολή Ελλήνων ιατρών που θεμελίωσαν ειδικότητες μετά την επιστροφή τους από το εξωτερικό.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι γνωρίζετε για τη ζωή και το ιατρικό έργο του Αδαμάντιου Κοραή; Πού σπούδασε Ιατρική; Πού σπούδασε ο Ιωάννης Καποδίστριας και πού άσκησε το επάγγελμά του πριν από την πολιτική του σταδιοδρομία; Ποιο το έργο του Ιωάννη Καποδίστρια ως ιατρού και ως Κυβερνήτη της Ελλάδας;
- Σε ποιον τομέα της ιατρικής διακρίθηκε η Αγγελική Παναγιωτάτου;

-Τι γνωρίζετε για τη ζωή και το έργο του Γεωργίου Παπανικολάου; Ποια ειδικότητα θεμελίωσε και τι είναι το Pap-Test; Πιστεύετε ότι, ακόμη και σήμερα, έχει αξία το Pap-Test;

-Τι γνωρίζετε για το έργο του έλληνα νευροφυσιολόγου Γεώργιου Κοτζιά; Γιατί θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικό;

-Ο ρόλος των Ελλήνων στα Πανεπιστήμια του Δυτικού κόσμου και η ιδιαίτερη σημασία της αρχαίας Ελληνικής Ιατρικής στην παγκόσμια κοινότητα. Αλληλεπιδράσεις και συνεργασίες.

ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ: Πουλάκου-Ρεμπελάκου Ε.-Φ.: 2 ώρες διδασκαλίας
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΚΛΟΠΕΣ ΠΤΩΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΑ (BODY SNATCHING) ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΜΟΥΣ. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Μελέτες Ανατομίας και κλοπές πτωμάτων. Νυκτερινές επιδρομές σε νεκροταφεία. Δίκες και καταδίκες. Εξελίξεις στη σύγχρονη Ανατομία.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

-Τι γνωρίζετε για τις ανατομές στα πρώτα Πανεπιστήμια;

-Ποιοι ήταν οι τρόποι εξεύρεσης πτωμάτων για ανατομή και μελέτη;

-Τι γνωρίζετε για τη νομιμοποίηση προμήθειας πτωμάτων αποκλειστικά για επιστημονικούς λόγους;

-Ποιες εξελίξεις στη σύγχρονη Ανατομία μπορούν να μειώσουν την ανάγκη προμήθειας πτωμάτων;

ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ: Πουλάκου-Ρεμπελάκου Ε.-Φ.: 2 ώρες διδασκαλίας
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΚΑΙ ΕΘΙΜΙΚΗ ΒΑΝΑΥΣΟΤΗΤΑ. ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΗΛΙΚΩΝ. ΠΡΟΩΡΟΙ ΓΑΜΟΙ. ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΑΠΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Ανθρώπινα δικαιώματα και παραδόσεις –έθιμα που παραβαίνουν τον ηθικό κώδικα ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Διακηρύξεις Διεθνών Οργανισμών. Αγώνες για την εξάλειψη διακρίσεων κατά των γυναικών.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

-Ποιες πράξεις συνεχίζουν να επιβάλλονται σε νεαρά κορίτσια ορισμένων χωρών που αντιβαίνουν τις αρχές αξιοπρέπειας και σωματικής ακεραιότητας;

-Τι γνωρίζετε για την ιστορία ορισμένων από τις υποχρεωτικές παρεμβάσεις στη σωματική ακεραιότητα των κοριτσιών (κλειτοριδεκτομή;)

-Τι μορφές λαμβάνει σήμερα η σεξουαλική κακοποίηση και τι στο παρελθόν;